

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

09 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Guzun Ion,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Gheorghieva Fedora, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Comrat din 12 iulie 2019 și a deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 10 martie 2021, în cauza penală privindu-l pe

Uzun Ilia Xxxx, născut la xxxxxxxx, originar din or. xxxxxx și domiciliat în xxxxxxxx, s. xxxxxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 05.02.2015 - 12.07.2019 (prima instanță);
2. 20.09.2019 - 10.03.2021 (instanța de apel);
3. 17.06.2021 - 09.11.2021 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat din 12 iulie 2019, a fost încetat procesul penal în privința lui Uzun Ilia pe învinuirea în baza art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal, a fost încetat procesul penal, din motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

De asemenea, a fost respinsă ca neîntemeiată solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului în mărime de 3670,45 lei.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Uzun Ilia a fost învinuit de faptul că la 21.03.2014, aproximativ la ora 13:00, deținând funcția de deputat al Adunării Populare a UTA Găgăuzia, împreună cu deputații Adunării Populare a UTA Găgăuzia Tarnavschii Alexandr și Cadîn Gheorghii, se afla în biroul de serviciu al vicepreședintelui Adunării Populare a UTA Găgăuzia Caraseni Demian, amplasat în mun. Comrat, str. Lenin 194, unde discutau despre chestiuni de serviciu, economice și politice, inclusiv și despre cererea de demisie din funcția de vicepreședinte a Adunării Populare a UTA Găgăuzia.

În timpul acestor discuții, Uzun Ilia îi reproșa lui Caraseni Demian faptul că acesta ar fi organizat efectuarea unor verificări și percheziții la stațiile de alimentare deținute de Uzun Ilia, și din acest motiv între aceștia s-a iscat un conflict, în urma

căruia, Uzun Ilia intenționat i-a aplicat lui Caraseni Demian o lovitură cu un scaun în regiunea capului, ce i-a provocat ultimului o sângerare intensă și conform raportului de expertiză medico-legală nr. 968/D din 07 mai 2015, lui Caraseni Demian i-au fost cauzate leziuni corporale ce se califică ca vătămări corporale medii.

Prima instanță a indicat că acțiunile lui Uzun Ilia au fost calificate de organul de urmărire penală în baza art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal - vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății asupra unei persoane în legătură cu îndeplinirea de către ea a obligațiilor de serviciu.

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Uzun Ilia să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse de 5 ani închisoare, iar în temeiul art. 90 Cod penal, să fie suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoarea pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

De asemenea, să fie încasate din contul inculputului cheltuielile judiciare în mărime de 3670,45 lei.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- concluziile primei instanțe privind încetarea procesului penal sunt greșite, din motiv că data din care instanța de judecată a calculat termenul de aflare a lui Uzun Ilia în calitate de bănuț a fost determinată eronat, or legea procesual penală expres indică care este termenul menținerii persoanei în calitate de bănuț, și că acesta începe din ziua emiterii actelor procesuale prevăzute de art. 63 alin. (1) pct. 1), 3) Cod de procedură penală, în rândul cărora nu este indicată și ordonanța de pornire a urmăririi penale, ce corespunde deciziei Plenului Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2019, precum și pct. 36 din decizia Curții Constituționale nr. 25 din 29 martie 2018, privind inadmisibilitatea sesizării nr. 20 g/2018, privind neconstituționalitatea prevederilor art. 63 alin. (1) pct. 1)-3) și alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală;

- termenul de menținere în calitate de bănuț în speță a expirat la 09 septembrie 2014, dar nu la 16 iulie 2014, cum a fost constatat de prima instanță, iar toate actele procesuale necesare, prevăzute de Codul de procedură penală, au fost emise în prezenta speță de către organul de urmărire penală cu respectarea prevederilor legale.

3. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 10 martie 2021, a fost admis apelul declarat, casată sentința primei instanțe, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre de încetare a procesului penal în privința lui Uzun Ilia pe învinuirea în baza art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal, pe motiv că există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

De asemenea, a fost respinsă ca neîntemeiată solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatului Uzun Ilia a cheltuielilor judiciare în mărime de 3670,45 lei.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că în conformitate cu art. 9 alin. (2) Cod de procedură penală, condițiile speciale de urmărire penală și judecare față de anumite categorii de persoane care beneficiază, conform legii, de un anumit grad de imunitate se asigură în baza prevederilor Constituției, tratatelor internaționale, prezentului cod și altor legi.

Instanța de apel a notat că din ordonanța de pornire a urmăririi penale din 16.04.2014, rezultă că urmărirea penală a fost pornită în privința lui Uzun Ilia în baza art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal (f.d.1-2, vol. I).

La acest aspect, instanța de apel a considerat că ordonanța emisă de procurorul Ciobanu G. este ilegală, iar toate actele procedurale efectuate în cauză urmează a fi recunoscute ca fiind nule.

Astfel, s-a menționat că lui Uzun Ilia i-a fost înaintată învinuirea pe faptul, că el la 21.03.2014, aproximativ la ora 13:00, deținând funcția de deputat al Adunării Populare a UTA Găgăuzia, împreună cu deputații Adunării Populare a UTA Găgăuzia Tarnavschii Alexandr și Cadîn Gheorghii, se afla în biroul de serviciu al vicepreședintelui Adunării Populare a UTA Găgăuzia Caraseni Demian, amplasat în mun. Comrat, str. Lenin 194, unde discutau despre chestiuni de serviciu, economice și politice, inclusiv și despre cererea de demisie din funcția de vicepreședinte a Adunării Populare a UTA Găgăuzia.

În timpul acestor discuții, Uzun Ilia îi reproșa lui Caraseni Demian faptul că acesta ar fi organizat efectuarea unor verificări și percheziții la stațiile de alimentare deținute de Uzun Ilia, și din acest motiv între aceștia s-a iscat un conflict, în urma căruia, Uzun Ilia intenționat i-a aplicat lui Caraseni Demian o lovitură cu un scaun în regiunea capului, ce i-a provocat ultimului o sângerare intensă și conform raportului de expertiză medico-legală nr. 968/D din 07 mai 2015, lui Caraseni Demian i-au fost cauzate leziuni corporale ce se califică ca vătămări corporale medii.

Instanța de apel a indicat că Uzun Ilia la momentul înaintării învinuirii în baza art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal - deținea funcția de deputat al Adunării Populare a UTA Găgăuzia, și respectiv beneficia de imunitate.

În acest sens, instanța de apel a specificat că în conformitate cu art. 8 alin. (1) din Legea UTA Găgăuzia privind Regulamentul de procedură al Adunării Populare a Găgăuziei nr.2-I/V din 21.12.2012, drepturile și obligațiile deputatului în Adunarea Populară și a organelor sale sunt determinate de Legea Republicii Moldova „Privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri)", Regulamentul Găgăuziei, Legea UTA Găgăuzia „Cu privire la statutul de deputat al Adunării Populare (Hale Toplușu) din Găgăuzia (Gagauz-Yeri)", de prezentul Regulament și de alte acte normativ juridice.

În conformitate cu art. 2 alin. (2) a Legii privind statutul alesului local nr. 768-XIV din 02.02.2000, statutul alesului local se aplică deputatului în Adunarea Populară a Găgăuziei în măsura în care nu contravine statutului deputatului, determinat de către Adunarea Populară în cadrul Legii privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri).

Potrivit prevederilor art. 33 a Legii UTA Găgăuzia cu privire la statutul de deputat al Adunării Populare (Hale Toplușu) din Găgăuzia (Gagauz-Yeri) nr. 5-V/I din 15.11.1995, deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată fără încuviințarea prealabilă a Adunării Populare a Găgăuziei după ascultarea sa.

Conform art. 34 a Legii menționate, deputatul beneficiază de imunitate pe teritoriul Găgăuziei (Gagauz-Yeri).

În conformitate cu art. 36 a Legii specificate supra, cauza penală în privința deputatului poate fi inițiată de procurorul Găgăuziei sau de Procurorul General al Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile articolului 33.

Conform prevederilor art. 37 a Legii UTA Găgăuzia cu privire la statutul de deputat al Adunării Populare (Hale Toplușu) din Găgăuzia (Gagauz-Yeri) pentru a obține consimțământul Adunării Populare a Găgăuziei pentru arestarea deputatului, pentru a fi tras la răspundere penală sau administrativă, procurorul depune o înaintare la Adunarea Populară a Găgăuziei, care este supusă examinării în termen de zece zile.

Conform art. 49 al Regulamentului Găgăuziei (Gagauz-Yeri) adoptată la 14 mai 1998, Deputatul în Adunarea Populară a Găgăuziei nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată fără încuviințarea Adunării Populare a Găgăuziei, după ascultarea sa.

Instanța de apel a menționat că Legea UTA Găgăuzia „Cu privire la statutul de deputat al Adunării Populare (Hale Toplușu) din Găgăuzia (Gagauz-Yeri)” nr. 5-V/I din 15.11.1995 și Legea UTA Găgăuzia privind Regulamentul de procedură al Adunării Populare a Găgăuziei nr.2-I/V din 21.12.2012 în momentul înaintării învinuirii lui Uzun Ilia erau în vigoare și nu au fost anulate în modul prevăzut de lege.

Astfel, instanța de apel a conchis că la începutul urmăririi penale în privința lui Uzun Ilia precum și la emiterea Ordonanței privind atragerea în calitate de învinuit au fost comise încălcări ale legislației în vigoare la acel moment, și anume:

- ordonanța privind începerea urmăririi penale din data de 16.04.2014 a fost emisă de o persoană neîmputernicită să pornească urmărirea penală în privința deputatului Adunării Populare, adică nici de către procurorul Găgăuziei și nici de Procurorul General;

- înaintea începerii urmăririi penale și emiterii ordonanței de recunoaștere în calitate de învinuit, nu a fost respectată procedura stabilită pentru ridicarea imunității

de la deputatul Adunării Populare a Găgăuziei - obținerea acordului Adunării Populare a Găgăuziei.

Ținând cont de cele indicate de mai sus, instanța de apel a considerat că la data începerii urmăririi penale au fost identificate circumstanțe care exclud urmărirea penală, prevăzută de art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală

4. Decizia instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Fedora Gheorghieva, care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și a sentinței primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Uzun Ilia să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse de 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În temeiul art. 90 Cod penal, să fie suspendată condiționat executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

Totodată, să fie dispusă încasarea de la inculpatul Uzun Ilia în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 3670,45 lei.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;
- Legea privind statutul alesului local nr. 768-XIV din 02.02.2000 nu prevede inviolabilitatea deputaților. Prevederile privind inviolabilitatea Deputatului Adunării Populare a Găgăuziei la examinarea chestiunii privind tragerea la răspundere penală și răspunderea pentru contravenție contravine art. 16, 70, 81 din Constituția Republicii Moldova și alin. (2) art.9 Cod de procedură penală, deoarece de imunitate beneficiază doar deputații Parlamentului Republicii Moldova și Președintele Republicii Moldova, despre ce confirmă decizia Curții de Apel Cahul din 05.03.2020 pe dosarul nr. 2-18002684-05-3-07052019 și decizia Curții Supreme de Justiție RM nr. 3ra-601/20;

- concluzia primei instanțe este incorectă, despre faptul că ordonanța procurorului din 16 aprilie 2014 privind începerea urmăririi penale este necesar de a recunoaște oficial ca ordonanța de recunoaștere a lui Uzun Ilia în calitate de bănuít, or acest argument contravine cerințelor art. 63 Cod de procedură penală, care prevede că statutul de bănuít în cauza penală se acordă persoanei prin ordonanța emisă, ce și a fost efectuat la 09 iunie 2014, iar anume: prin ordonanța din 09.06.2014 Uzun Ilia a fost recunoscut în calitate de bănuít pe cauza penală nr. 2014928163 de săvârșirea infracțiunii prevăzute de lit. d) alin.(2) art. 152 Cod penal;

- sentința primei instanțe este ilegală și nefondată, din motivul că de instanța de judecată termenul a fost calculat incorect, deoarece legislația de procedură penală stabilește strict că perioada aflării a unei persoane în statutul de bănuít se calculează din data emiterii actelor procedurale enumerate în art. 63 alin. (1) pct.pct. 1), 3) din Codul de procedură penală, (Hotărârea Plenului CSJ RM din 22 februarie 2019), în speță din 09 iunie 2014, și nu din 16 aprilie 2014, cerințe similare fiind expuse în

pct. 36 din Decizia Curții Constituționale RM "de inadmisibilitate a sesizării nr.20g/2018 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 63 alin.(1) punctele 1)-3) și alin.(2) pct.3) din Codul de procedură penală (recunoașterea calității de bănuțit a persoanei) nr. 25 din 29.03.2018;

- termenul aflării în calitate de bănuțit a expirat la 09 septembrie 2014, și nu la 16 iulie 2019, așa cum a indicat instanța, și toate măsurile procedurale necesare dictate de termenul de procedură penală (inclusiv și emiterea ordonanței de punere sub învinuire și prezentarea acesteia), de către organul de urmărire penală, au fost efectuate în termenele prevăzute de lege, în legătură cu ce sentința judecătoreiei Comrat din 12 iulie 2019 este pasibilă casării;

- vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, este demonstrată pe deplin prin probele administrate de organul de urmărire penale, enumerate și în cererea de recurs ordinar.

5. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: **dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.**

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: **dacă fapta întrunește elementele infracțiunii**, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic

superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare. Colegiul penal constată că aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Din textul recursului declarat, se atestă că recurentul critică decizia instanței de apel prin prisma temeiurilor de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, sub aspectele că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, plus critică lipsa motivelor legale pe care se întemeiază soluția și neexpunerea asupra motivelor invocate în apel, ce se conține în temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Verificând legalitatea deciziei atacate inclusiv sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că în speță și-a găsit confirmarea temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin prisma faptului că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

5.1. În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit reține că din conținutul părții descriptive a deciziei atacate (f.d. 192 verso - 194 verso, vol. III), rezultă că instanța de apel contrar prevederilor art.101, 414, 417 Cod de procedură penală, a adoptat soluția în cauză, și nu a întreprins toate măsurile necesare de a elucida și evalua circumstanțele esențiale ale cauzei.

Prin urmare, se constată că instanța de apel în motivarea soluției sale nu s-a expus clar, prin coroborare a probelor administrate în coraport cu circumstanțele speței, asupra chestiunii esențiale din această speță invocată de partea acuzării în apelul declarat (f.d. 59-60, vol. III), inclusiv în prezentul recurs ordinar.

La acest capitol instanța de recurs ordinar ține să menționeze că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, cum ar fi:

- "concluziile primei instanțe privind încetarea procesului penal sunt greșite, din motiv că data din care instanța de judecată a calculat termenul de aflare a lui Uzun Ilia în calitate de bănuț a fost determinată eronat, or legea procesual penală expres indică care este termenul menținerii persoanei în calitate de bănuț, și că acesta începe din ziua emiterii actelor procesuale prevăzute de art. 63 alin. (1) pct. 1), 3) Cod de procedură penală, în rândul cărora nu este indicată și ordonanța de pornire a urmăririi penale, ce corespunde deciziei Plenului Curții Supreme de Justiție din 22 februarie 2019, precum și pct. 36 din decizia Curții Constituționale nr. 25 din 29 martie 2018, privind inadmisibilitatea sesizării nr. 20 g/2018, privind neconstituționalitatea prevederilor art. 63 alin. (1) pct. 1)-3) și alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală;

- termenul de menținere în calitate de bănuț în speță a expirat la 09 septembrie 2014, dar nu la 16 iulie 2014, cum a fost constatat de prima instanță, iar

toate actele procesuale necesare, prevăzute de Codul de procedură penală, au fost emise în prezenta speță de către organul de urmărire penală cu respectarea prevederilor legale."

Astfel, anume asupra acestor motive invocate în apelul declarat de procuror, instanța de apel nu s-a pronunțat, le-a lăsat fără vreo argumentare cuvenită și fără a ține cont de dispozițiile din decizia Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 4-1ril-2/2019 din 22 februarie 2019, care în temeiul art. 7 alin. (9) Cod de procedură penală sunt obligatorii pentru instanțele de judecată și astfel instanța de apel nu a întreprins toate măsurile de a elucida circumstanțele esențiale ale cauzei.

În acest sens, instanța de apel nu a evaluat corect motivarea din sentința primei instanțe la adoptarea soluției de încetare a procesului penal în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - *(precum că la data înaintării învinuirii lui Uzun Ilia deja era expirat termenul de menținere a acestuia în calitate de bănuit de 3 luni, termen care a început să curgă din 16 aprilie 2014, data când în privința acestuia a fost începută prin ordonanță urmărirea penală (f.d. 52, vol. III), și nu s-a ținut cont de faptul că legea procesual-penală determină strict, că termenul de menținere a calității de bănuit se calculează începând cu data emiterii actelor procedurale, prevăzute în art. 63 alin. (1) pct. 1)-3) Cod de procedură penală, iar în cazul constatării faptului că față de o persoană există anumite bănuieli rezonabile, cu privire la săvârșirea unei infracțiuni și în raport cu aceasta, sunt efectuate anumite acțiuni procedurale, care creează repercusiuni importante asupra situației persoanei.*

5.2. Mai mult, Colegiul penal lărgit constată că nu poate accepta motivarea instanței de apel la adoptarea soluției de încetare a procesului penal în privința lui Uzun Ilia, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că la momentul săvârșirii infracțiunii și punerii sub învinuire, inculpatul Uzun Ilia era deputat în Adunarea Populară a UTA Găgăuzia și beneficia de imunitate conform legilor din UTA Găgăuzia, (f.d. 193-194, vol. II), și anume că: "*În conformitate cu art. 8 alin. (1) din Legea UTA Găgăuzia privind Regulamentul de procedură al Adunării Populare a Găgăuziei nr.2-I/IV din 21.12.2012, drepturile și obligațiile deputatului în Adunarea Populară și a organelor sale sunt determinate de Legea Republicii Moldova „Privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri)", Regulamentul Găgăuziei, Legea UTA Găgăuzia „Cu privire la statutul de deputat al Adunării Populare (Hale Toplușu) din Găgăuzia (Gagauz-Yeri)", de prezentul Regulament și de alte acte normativ juridice. În conformitate cu art. 2 alin. (2) a Legii privind statutul alesului local nr. 768-XIV din 02.02.2000, statutul alesului local se aplică deputatului în Adunarea Populară a Găgăuziei în măsura în care nu contravine statutului deputatului, determinat de către Adunarea Populară în cadrul Legii privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri). Potrivit prevederilor art. 33 a Legii UTA Găgăuzia cu privire la statutul de deputat al*

*Adunării Populare (Hale Toplușu) din Găgăuzia (Gagauz-Yeri) nr. 5-V/I din 15.11.1995, deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată fără încuviințarea prealabilă a Adunării Populare a Găgăuziei după ascultarea sa. Conform art. 34 a Legii menționate, deputatul beneficiază de imunitate pe teritoriul Găgăuziei (Gagauz-Yeri). În conformitate cu art. 36 a Legii specificate supra, cauza penală în privința deputatului poate fi inițiată de procurorul Găgăuziei sau de Procurorul General al Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile articolului 33. Conform prevederilor art. 37 a Legii UTA Găgăuzia cu privire la statutul de deputat al Adunării Populare (Hale Toplușu) din Găgăuzia (Gagauz-Yeri) pentru a obține consimțământul Adunării Populare a Găgăuziei pentru arestarea deputatului, pentru a fi tras la răspundere penală sau administrativă, procurorul depune o înaintare la Adunarea Populară a Găgăuziei, care este supusă examinării în termen de zece zile. Conform art. 49 al Regulamentului Găgăuziei (Gagauz-Yeri) adoptată la 14 mai 1998, Deputatul în Adunarea Populară a Găgăuziei nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată fără încuviințarea Adunării Populare a Găgăuziei, după ascultarea sa. Instanța de apel a menționat că Legea UTA Găgăuzia „Cu privire la statutul de deputat al Adunării Populare (Hale Toplușu) din Găgăuzia (Gagauz-Yeri)” nr. 5-V/I din 15.11.1995 și Legea UTA Găgăuzia privind Regulamentul de procedură al Adunării Populare a Găgăuziei nr.2-I/V din 21.12.2012 în momentul înaintării învinuirii lui Uzun Ilia erau în vigoare și nu au fost anulate în modul prevăzut de lege”, or la momentul pronunțării deciziei instanței de apel la data de 10 martie 2021, aceste legi la care face referire instanța de apel erau anulate - prin decizia Curții de Apel Cahul din 05 martie 2020, dosarul nr. 2-18002684-05-3-07052019, menținută prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 17 iunie 2020, dosarul nr. 3ra-601/20, **pe motiv că acestea contravin art. 16, 70, 81 din Constituția Republicii Moldova.***

5.3. Colegiul penal lărgit indică că potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85).

Totodată, în hotărârea CtEDO în cauza Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997, pct. 60, se reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale și să nu se fi mulțumit să confirme pur și simplu concluziile unei instanțe inferioare.

În consecință, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a adoptat o decizie pripită, printr-o motivare superficială, fără a clarifica aspectele esențiale menționate

supra, lăsându-le fără o argumentare cuvenită, având în vedere circumstanțele particulare ale cauzei, prin ce a fost afectată soluția adoptată și astfel, recursul declarat de procuror urmează a fi admis, iar decizia instanței de apel casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

6. La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art. 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual penale – asupra motivelor esențiale indicate în cererea de apel declarată de procuror și chestiunile esențiale supuse atenției sale, și în măsura competenței sale asupra motivelor din recursul ordinar declarat, nominalizate în prezenta decizie, să țină cont de toate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în dependență de circumstanțele constatate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală și jurisprudența CtEDO.

7. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Gheorghieva Fedora, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 10 martie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Uzun Ilia XXXXXXX**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Comrat, în alt complet de judecată.

Decizia nu este supusă căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **16 decembrie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Guzun Ion